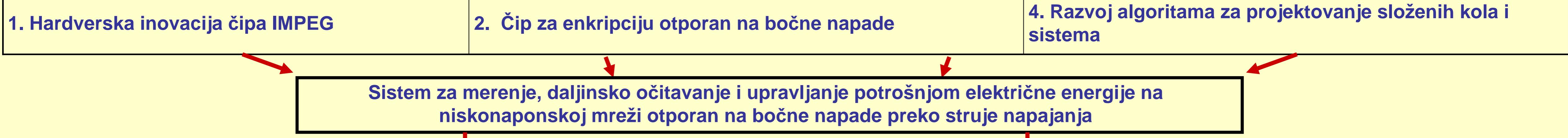

Istraživanja na projektu: TR 11007 PROJEKTOVANJE INTEGRISANIH KOLA ZA MERENJE I ZAŠTITU PODATAKA U SISTEMU KONTROLE POTROŠNJE I NAPLATE ELEKTRIČNE ENERGIJE Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj Republike Srbije

Učesnici na projektu: REALIZATOR - Univerzitet u Nišu, Elektronski fakultet, rukovodič projekta: Prof. Dr Predrag Petković; KORISNIK: „Atlaselectronics A.D.“ Niš

PROJEKTNI ZADACI

TEHNIČKA REŠENJA

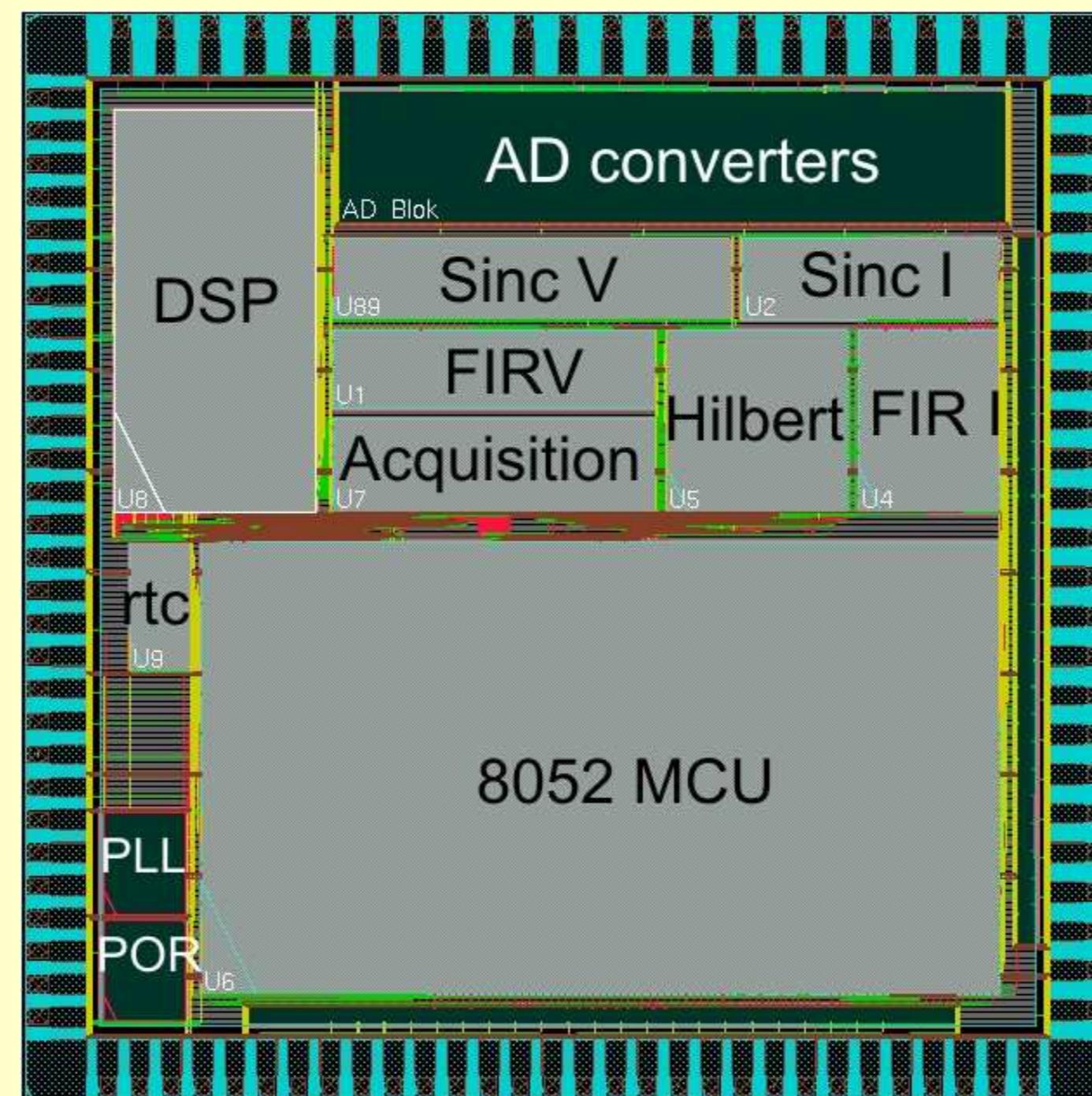
A. Nova tehnička rešenja

1. Novi koncept procene WCA za SoC
2. IMPEG3-Višekanalni ADC
3. IMPEG3-Temp. kompenzacija
4. Biblioteka WDDL ćelija
5. Enkripcijski čip
6. VNM u dijagnostici SoC
7. VNM u predviđanju potrošnje EE

B. Poboljšana postojeća rešenja

1. IMPEG3-DSP Low Power
2. IMPEG3-8082 Low Power

OSTVARENI REZULTATI

NAUČNI DOPRINOS

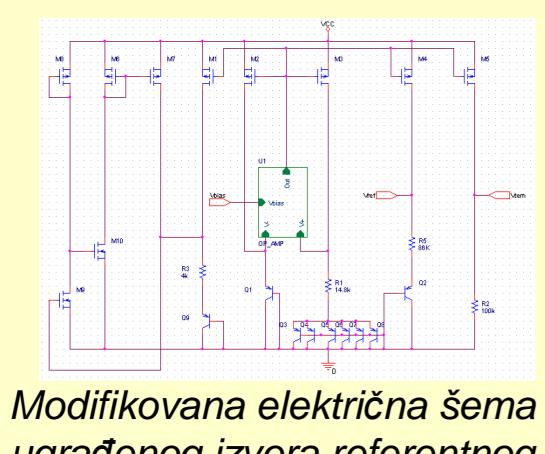
A. Objavljeni radovi

1. Međunarodne monografije M14 - 3
2. Međunarodni čacopisi M23 - 6
3. Međunarodne konferencije M33 - 14
4. Domaće konferencije M63 - 22

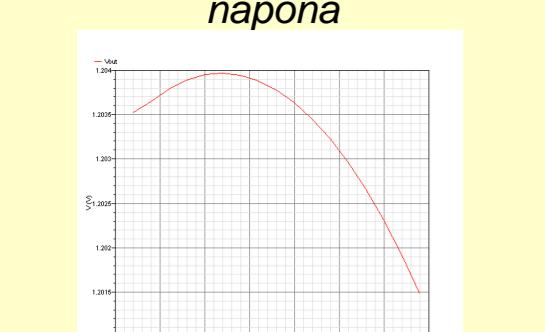
B. Doktorske teze

1. Odbranjene – 1
2. Prijavljene – 1

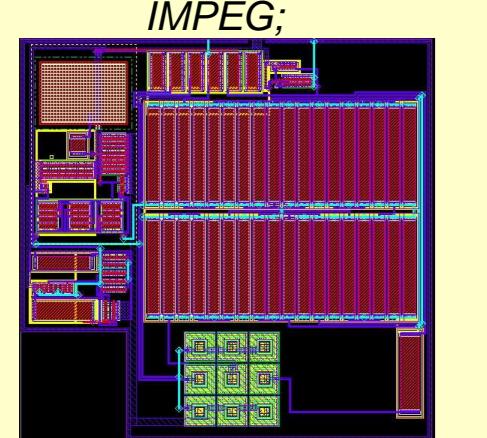
Podsistem za temperatursku kompenzaciju na čipu IMPEG3

Modificirana električna šema ugrađenog izvora referentnog napona

Temperaturska stabilnost izvora referentnog napona u kolima IMPEG:

Lejat podsistema za temperatursku kompenzaciju

IMPEG3

- Temperaturski senzor,
- PTAT iz band-gap generatora
- AD konvertor,
- Memorijski blok,
- Odgovarajući deo u DSP bloku,
- Softver za programiranje mikrokontrolera.

Temperaturski opseg od -40 do 80°C podjelen na tri podopsega: nominalni opseg (od -10 °C do +65 °C), opseg niskih temperatura (T<-10 °C) i opseg visokih temperatura (T>65 °C).

U nominalnom opsegu korekcija nije neophodna.

U opsegu niskih i visokih temperatura korekcija promenom kalibracionih konstanti za offset, pojačanje i fazu napona i struja kao i kalibracionih konstanti za aktivnu i reaktivnu snagu. Dodatno je potrebno kompenzovati odstupanja nastala usled temperaturske nestabilnosti frekvencije kristala kvarca.

Podela na tri podopsega omogućava da se granice temperaturnih osega određuju sa dva bita pri čemu se za konverziju

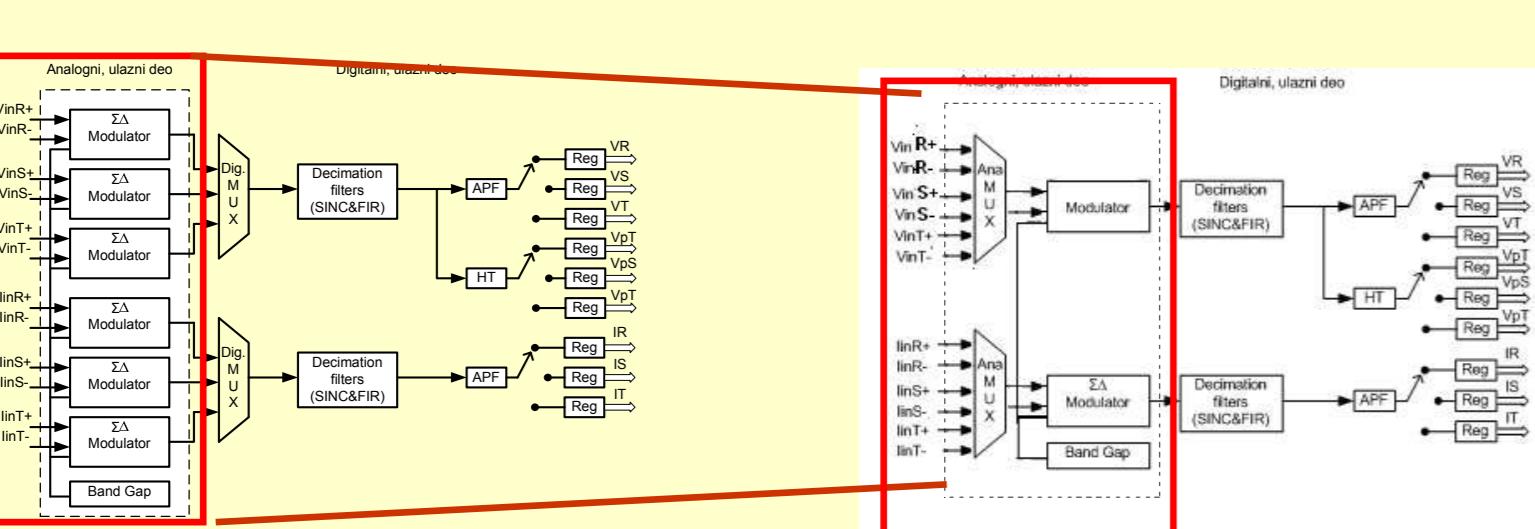
temperature u digitalnu reč mogu iskoristiti obični komparatori.

Šest AD konvertora zamenjeno sa dva trokanalna konvertora

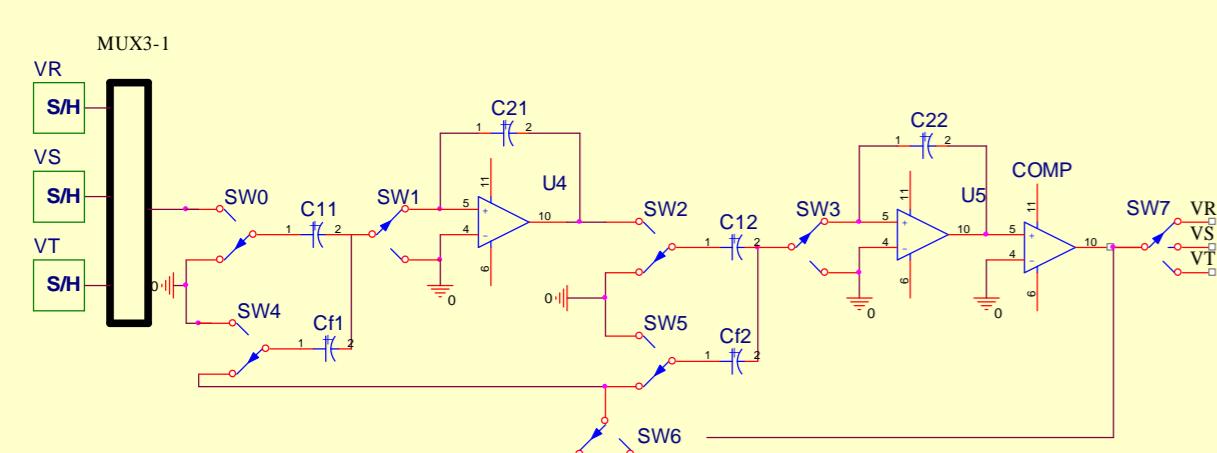
Frekvencija osnovnog taktova povećana 4x

Zadržani svi osnovni blokovi iz prethodne verzije (operacioni pojačavači)

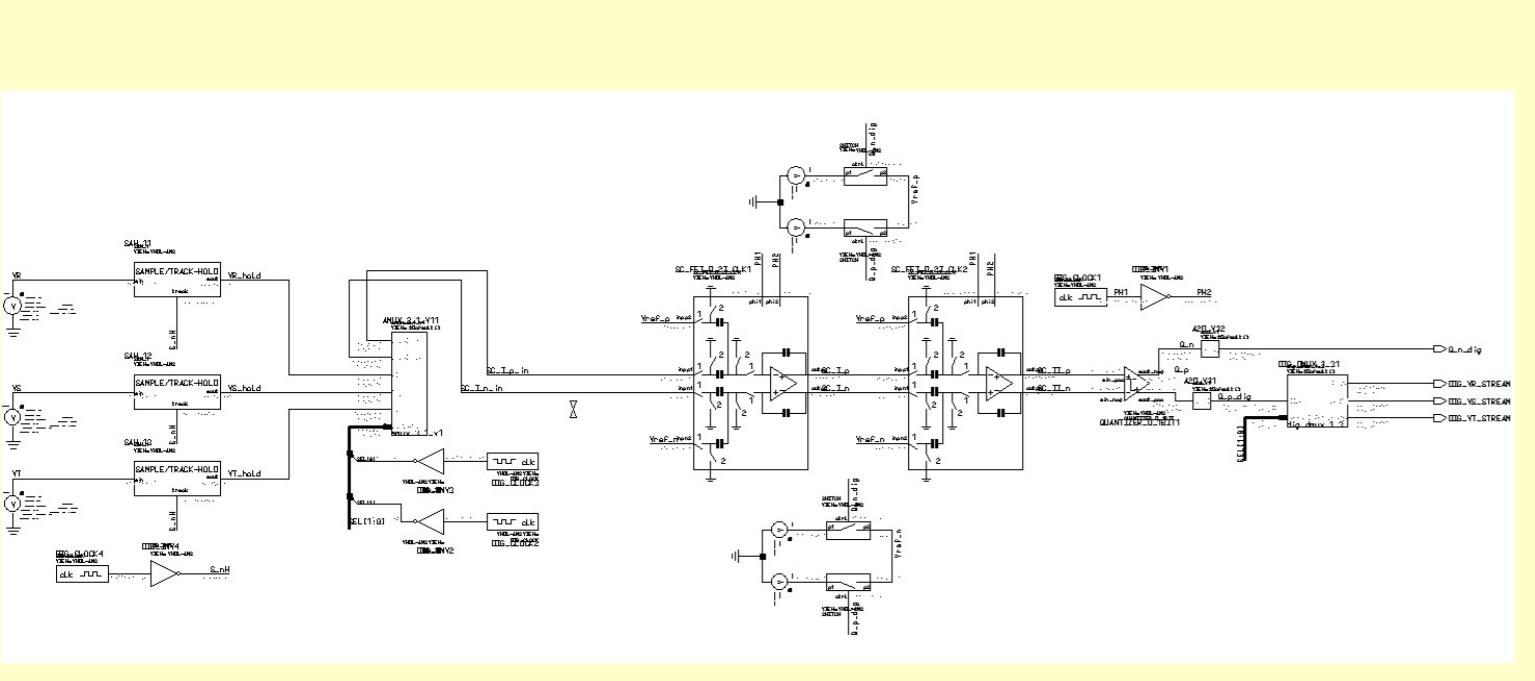
Kapacitivnosti u integratorima smanjene proporcionalno povećanjem frekvencije

Arhitektura originalnog i višekanalnog AD konvertora

Uprošćena šema trokanalnog AD konvertora

Blok šema VHDL-AMS modela trokanalnog AD konvertora

Projektovanje za malu potrošnju

Identifikovana su dva digitalna bloka IMPEG3 čipa sa najvećom dinamičkom potrošnjom. To su DSP i 8051 mikrokontroler.

Primenjene su tehnikе za smanjenje potrošnje koje se prvenstveno oslanjaju na gejtovanju taka i podataka na magistralama.

Tehnika gejtovanja taka primenjena u DSP bloku smanjila je potrošnju za 27%. Pored gejtovanja taka primenjene su dodatne tehnike: Grej kodiranje stanja konačnog automata DSP-a smanjilo je potrošnju za 35%, dok je dekompozicija konačnog automata u 4 podautomata sa gejtovanom registrima stanja donela učinak u od 42% u odnosu na početnu, neoptimizovanu verziju.

Dobijeno rešenje bloka DSP-a ima potrošnju od svega 1.15mW što je daleko bolje od sličnih kola za digitalno procesiranje signala koja su ugrađena u konkurentnim čipovima koji se trenutno koriste.

Pored potrošnje, prednost postignutog rešenja DSP-a jeste što se rezultati (efektivne vrednosti napona, struje, vrednosti merene aktivne, reaktivne i previdne snage, kao i energije) izračunavaju do kraja u DSP bloku a ne u 8051 mikrokontroleru čime se štete resursi, vreme i disipacija 8052 mikrokontrolera.

Optimizacijom za malu potrošnju mikrokontrolera 8052 redizajnirani su registri tako da se ne jedan ne taktuje, a sve funkcionalne jedinice miruju dok im se ne dodeli zadatak za izvršenje konkretnе instrukcije. Kontrolna logika mikrokontrolera realizovana je tako da se adresne linije i linije za podatke memorija mikrokontrolera menjaju samo u slučajevima kada se u memoriju mikrokontrolera upisuje ili se iz nje čita neki podatak. Tehnika gejtovanja taka upotrebljena je u RTL opisu mikrokontrolera gde je god to bilo moguće uraditi.

Učinak u smanjenju dinamičke potrošnje postignut pomenutim tehnikama je 70% u odnosu na početno neoptimizованo rešenje.

Potrošnja snage i površina pojedinačnih digitalnih blokova prikazani su u Tabeli 2. Ukupna potrošnja digitalnih delova čipa je 8.202mW čime je ovaj čip dobio kvalifikaciju kao sistem sa malom potrošnjom low-power. Važno je naglasiti da čip radi na napunu napajanja od 3.3V i realizovan je u CMOS 0.35µm tehnologiji. Frekvencija na kojoj rade digitalni blokovi čipa jeste 4.194MHz. Merenja na fabrikovanom čipu tek treba da potvrde rezultate simulacija.

Modelovanje i simulacija u kolima sa mešovitim signalima

Potpuno novi koncept u proceni najnepovoljnijeg slučaja (Worst Case) kod složenih digitalnih kola i sistema na čipu.

Zasnovan na primeni klasičnih simulatora digitalnih kola.

Moguća procena najnepovoljnijih kašnjenja na svim vezama u složenom digitalnom kolu i to uz samo jednu simulaciju.

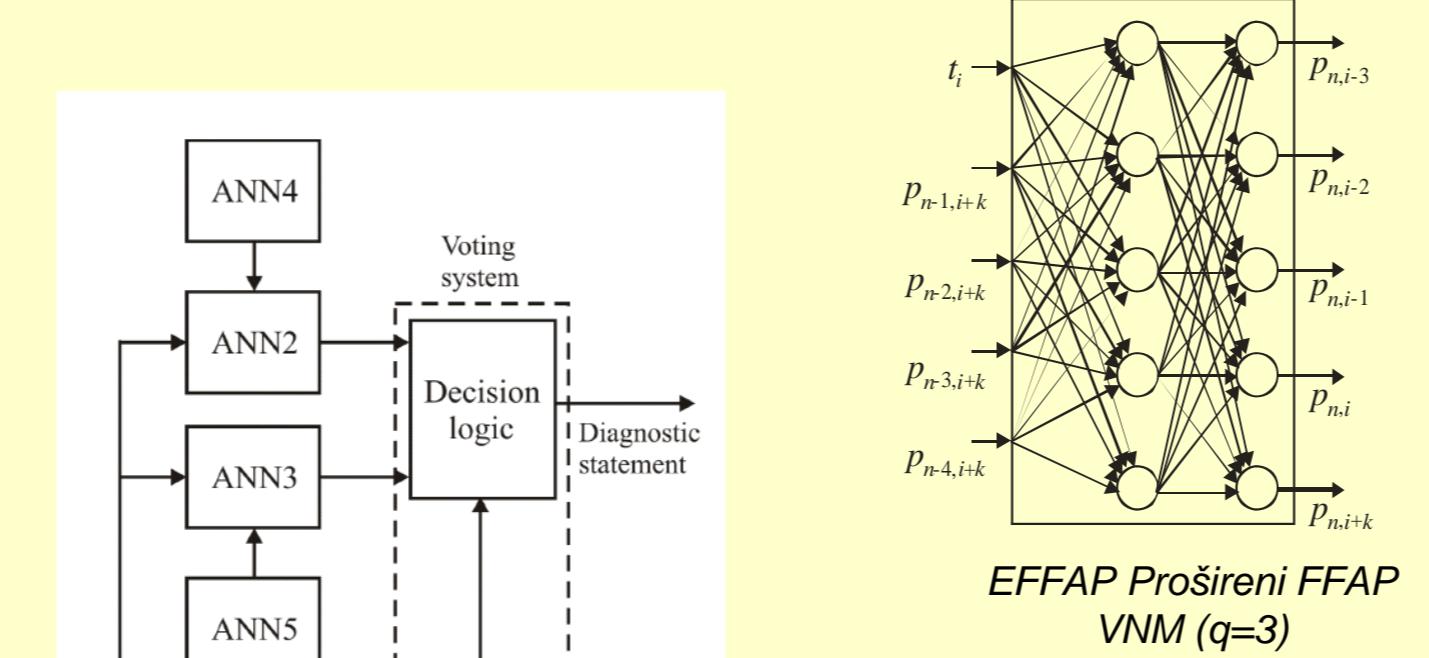
Pogodan za statističku analizu najnepovoljnijeg slučaja kašnjenja u složenom digitalnom kolu.

Algoritam je implementiran u VHDL jeziku za opis hardvera i primenjiv je na simulatorima koji podržavaju VHDL opis kola i sistema. Ova činjenica ilustruje tвrdnju da se radi o rezultatima čija primena prevaziđa samo potrebe ovog projekta.

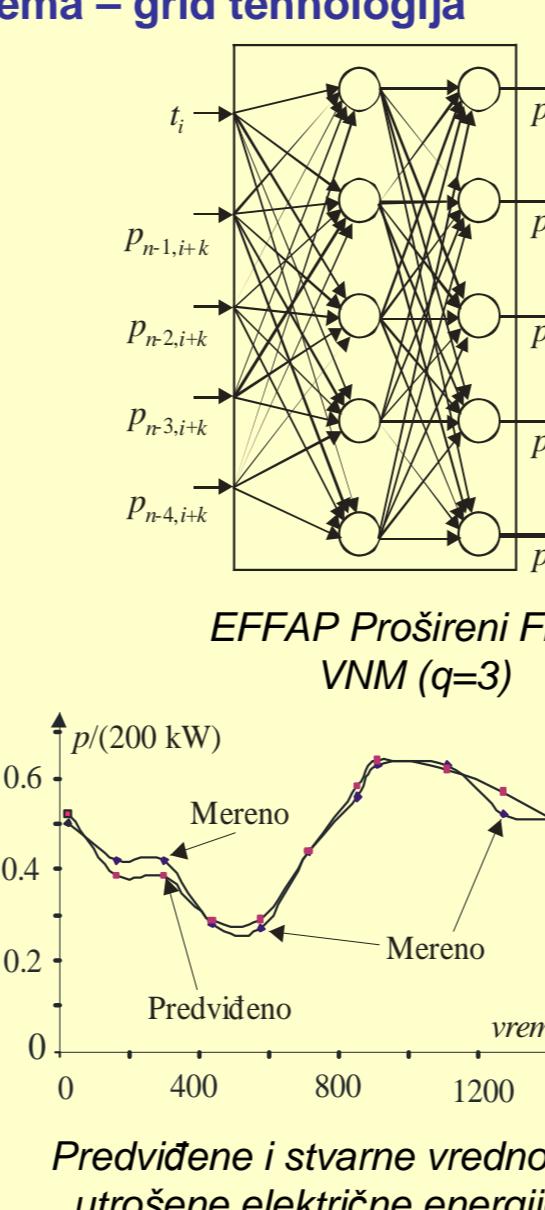
Primena veštačkih neuronskih mreža

- u dijagnostici defekata složenih digitalnih kola i sistema na čipu
- u podršci projektovanju za životnu sredinu: ISO14000, direktiva EC32 2005
- u predikciji potrošnje električne energije

Primena paralelnih računarskih sistema – grid tehnologija

Hijerarhijski dijagnostički sistem zasnovan na primeni VNM

Predviđene i stvarne vrednosti utrošene električne energije

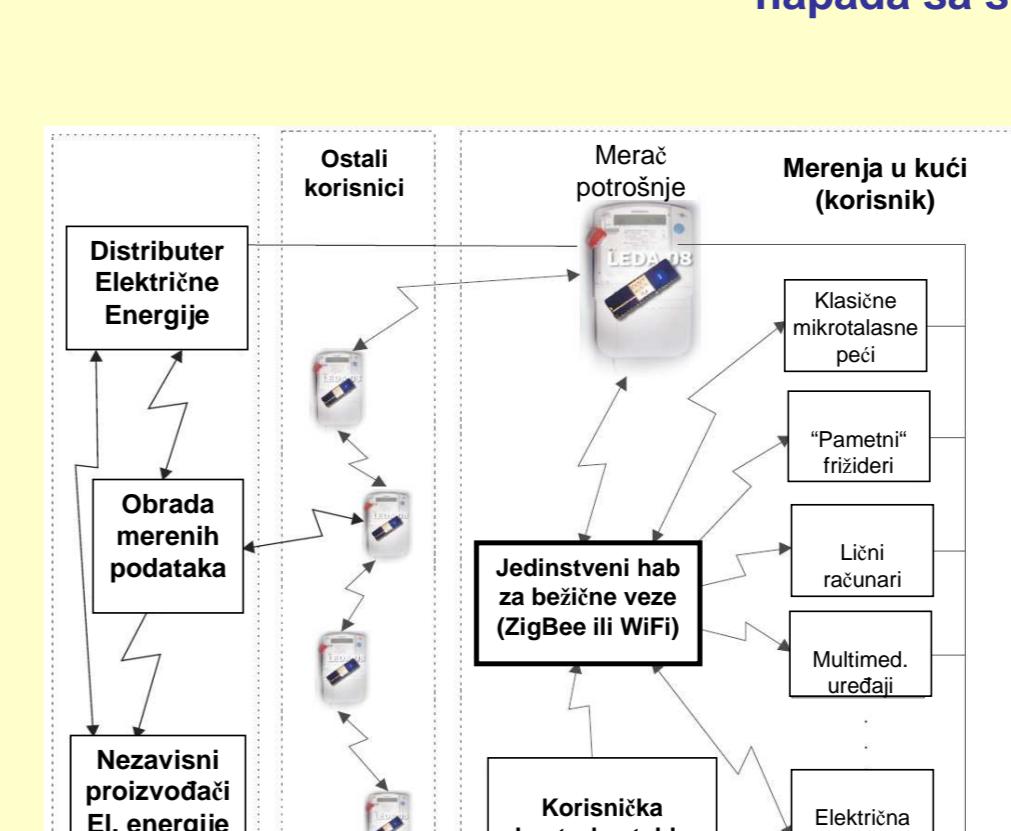
Čip za enkripciju otporan na bočne napade

Primena:

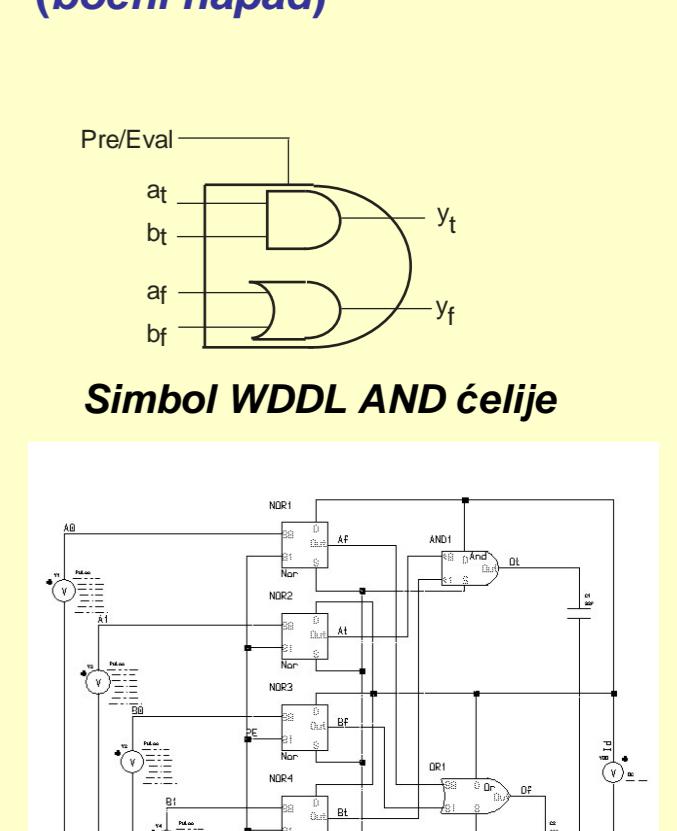
U elektronskim brojilima koja su deo sistema kontrole potrošnje i naplate električne energije

Efekti:

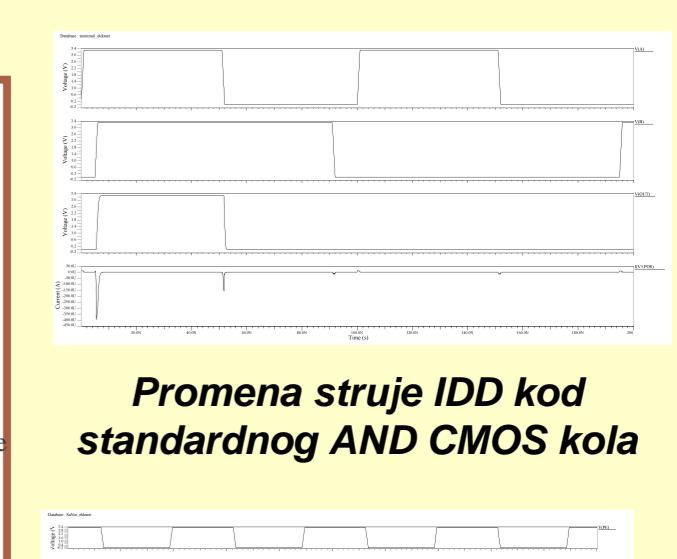
Daljinsko očitavanje
Sprečavanje zloupotrebe zaštitom od "napada sa strane" (bočni napad)

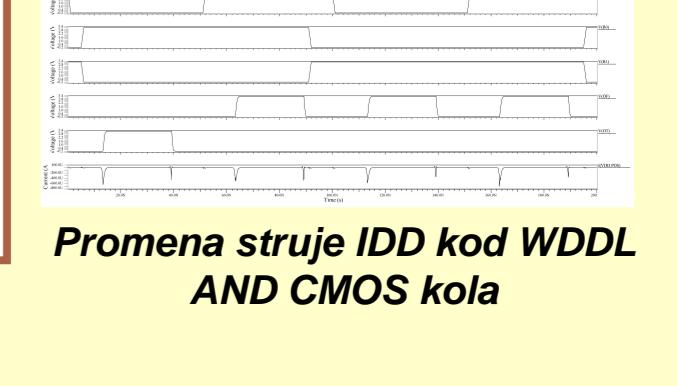
Sistem za daljinsko očitavanje, upravljanje potrošnjom i naplatu električne energije

Električna šema WDDL AND ćelije

Promena struje IDD kod standardnog AND CMOS kola

Mesto enkripcijskog čipa u elektronskom brojilu